

EL

MAGAZÍN

Núm. 228

Divendres, 10 de juny de 2022

ECONOMIA ■

El dèficit econòmic de l'Estat amb Catalunya, lluny de corregir-se, s'agreuja

JOCS ■

El parxís, un joc amb més d'un segle d'antiguitat

**JORDI
PANYELLA**

"L'indult és la trampa"

ALBERT LLIMÓS

ENTREVISTA

JORDI PANYELLA

"Pegasus demostra la implicació directa de l'Estat contra l'independentisme"

El temps i alguns fets com l'anomenat 'Catalangate' semblen donar la raó al periodista Jordi Panyella (Barcelona, 1966). En una pacient tasca de recerca, investigació i contacte amb les fonts, ha dibuixat un retrat dels processos oberts contra l'independentisme durant més d'una dècada. Al llibre 'Causa general' (Angle Editorial) no només fa un recompte sinó que dibuixa un ventall d'històries personals tan diverses com ho és el mateix moviment.

Text: Jordi Vilarrodà
Fotografia: Albert Llimós

El dia que fem aquesta entrevista Tamara Carrasco està pendent encara de la darrera resolució del Tribunal Suprem sobre el seu cas (finalment absoluta). El mes passat va fer quatre anys de la seva detenció. Què li suggereix això?

El de Tamara Carrasco és un dels casos emblemàtics. Primer, una prova forçada, o directament, en podem dir una acusació falsa de terrorisme. A partir d'aquí, *sostenella y no enmendalla* que diuen: anar fins a les últimes conseqüències contra aquesta persona. Veien que no hi havia res però fins al darrer moment han intentat condemnar-la. I aquesta és la metàfora de tota la *causa general*. Sobre una base acusatòria gairebé han muntat un festival penal que ha afectat centenars de persones.

A Osona (i Vallès) hi ha hagut encausats per l'operació Judes. També va sortir en alguns mitjans el concepte de terrorisme, i el cas s'ha anat desinflant...

Hi ha un esquema, el d'utilitzar el dret penal per a la persecució de persones determinades, un dia la Tamara i l'Adrià, un altre dia Txevi Buigas o els detinguts de Sabadell... Es tracta d'atemorir la ciutadania amb grans operacions policials en moments clau: abans de l'1 d'octubre, abans de l'inici del judici contra els dirigents del procés, abans de la sentència... sempre hi ha operacions de gran volada mediàtica poc abans d'esdeveniments clau. I acaben en res o en poca cosa. El

resultat final no els interessa, busquen aquest efecte immediat, l'aparador.

Creu que l'objectiu és crear por?

No ho dic jo. En el llibre m'ha sortit de forma recurrent en els testimonis que ha recollit. Jo els pregunto i, en molts casos, se sinceren i diuen que han passat por. Hi ha una idea d'Oriol Junqueras que diu que han volgut atemorir una generació sencera perquè es quedi a casa: no sortim o no actuem perquè les gasten amb presó, amb càstig econòmic... quan no hauria de ser així, amb repressió judicial, perquè és un embat polític.

Causa general és una expressió que ve dels anys de la postguerra, designava la persecució franquista contra tot allò que fos roig al seu judici. Ha buscat el paral·lelisme?

Sí, és que per desgràcia és un referent de la repressió. A mi hi ha gent que també m'ha preguntat per què en el subtítol del llibre posa la data inicial de 2009... home, perquè no es tractava d'anar fins al 1714! Des de llavors hi ha una repressió contra el fet diferencial català, que tornem a viure de forma molt clara amb la Guerra Civil i en el franquisme... vaig fer un llibre sobre el cas Puig Antich, que és la repressió a l'enèsima potència. Una perversió del dret en benefici de l'Estat.

Hi ha hagut un pla estructurat, fins i tot escrit? És fruit d'algunes estructures de l'Estat que no es van renovar en el seu moment?

Als alts funcionaris espanyols no cal que ningú els digui com han d'actuar. Tenen incorporat gairebé en el seu ADN que ells són l'Estat i que l'han de defensar, en el seu sentit unitari. Seria impos-

“Hi ha unes operacions de gran volada mediàtica abans d’esdeveniments importants. Es parla de terrorisme i acaben en res. No els interessa el resultat final, busquen l’efecte immediat”

sible de trobar una reunió de quatre persones que possessin en marxa la maquinària, però veient per exemple com ha anat tot l’espionatge amb el Pegasus cada vegada és més evident que hi ha una idea. I un coneixement profund de persones amb alta responsabilitat que s’estava tirant endavant un pla per tenir controlat l’independentisme, absolutament al marge de la llei.

Pegasus ho ha acabat de demostrar? Quan vostè publica el llibre pràcticament només hi ha els casos de Roger Torrent i Ernest Maragall, ara se n’han destapat molts més.

Hi ha una afirmació interessant en el testimoni de Roger Torrent. Jo li pregunto per una investigació de la fiscalia, una cosa menor, i ell em diu que no el preocupa això, sinó que li haguessin punxat el telèfon. I llavors m’explica tot un cas que és Pegasus, encara que en aquell moment no em va poder dir el nom. Pegasus demostra la implicació directíssima de l’alta estructura de l’Estat contra l’independentisme, amb l’objectiu claríssim d’abatre’l.

Al començament del llibre descriu una trobada amistosa entre el jutge Llàrena i el tinent coronel Baena, de la Guàrdia Civil. Som a l’any 2019, en ple judici de l’1 d’Octubre i a vostè això li crida l’atenció.

Fixi’s que en la resolució sobre Tamara Carrasco de què parlàvem al principi dos dels magistrats que hi voten en contra són Pablo Llàrena i Manuel Marchena. Evidentment que aquest, amb la relació que té d’amistat amb Baena –el cap policial de les investigacions del procés– era impossible que votés a favor d’absoldre la Tamara. La conversa amistosa de la que parlàvem es fa amb un menysteniment absolut de les 12 persones que eren jutjades. No pots anar al Suprem a declarar, si ets un testimoni fonamental com Baena, i abraçar-te al jutge d’aquella manera tan festiva que jo vaig veure. Les formes, si més no, s’haurien de guardar. I no ho va fer perquè els és igual! Total, l’objectiu d’abatre l’independentisme ja el consideraven acomplert.

Al llibre hi surten esmentats cinc presidents de la Generalitat que vostè considera que han patit la repressió de l’Estat de diferents formes. Pujol, Mas, Puigdemont, Torra i Aragonès... Li han dis-cutit que hi inclogués Pujol?

Crec que vaig fer un cert exercici de valentia. Quan escrivia el llibre ho vaig comentar amb uns amics, que posaria Pujol com un dels primers represaliats del procés. Hi havia dubtes, algun em deia que en Pujol era un corrupte i prou. Les últimes revelacions donen la raó al fet que Pujol és una víctima de la repressió. Van contra ell amb una idea equivocada –Espanya sempre s’equivoca– com amb les urnes que no troben. I amb en Pujol es pensen que fent aflorar tot el tema de la seva família el moviment independentista anirà a menys... i no. En el llibre, Pujol em diu que es pensava que era més important.

Altra cosa serien els fills?

N’hi ha alguns pels quals no posaria la mà al foc. I penso que el seu pare tampoc no ho faria.

Els casos més coneguts per la seva rellevància política i social han amagat els altres que també s’han vist involucrats policialment o judicialment?

L’indult és la trampa. Amb els presos al carrer

sembla que això ja s’hagi acabat, i hi ha 3.628 represaliats. Aquests dies trobem dos joves que tenen una sentència de dos anys i mig de presó, per exemple, que la fiscalia vol que ingressin. Van ser detinguts en les protestes del Tsunami Democràtic. La repressió es manté: rere els que van ser membres del govern i del Parlament i dels líders socials, hi ha infinitat de gent anònima. Una de les idees del llibre era aquesta, fotografiar l’abast de la repressió i donar veu a tothom. Una de les coses de les quals estic més satisfet és que quan parlava amb alguns testimonis (n’hi ha 108) i els donava les gràcies eren ells els que m’agraïen a mi haver-los donat veu. Penso que cada vegada que hi ha un judici contra un militant independentista represaliat per haver anat, per exemple, a una manifestació per la llibertat dels presos o contra la sentència de l’1-O, el govern en ple hauria d’anar davant de la Justícia a manifestar-se. Perquè aquesta gent està *pringada* per ells. I evidentment, per mi estan al mateix nivell un vice-president de la Generalitat i un independentista de base aparentment anònim... però que té uns nom i uns cognoms i un patiment al darrere.

Considera com a represaliat qualsevol persona que ha estat encausada, hagi arribat o no a judici? Hi ha altres recomptes, com el d’Òmnium, però el seu és l’únic fet des d’una font independent?

Qualsevol persona que hagi estat assenyalada per l’Estat, per mi és un represaliat. Jo creia indispensable fer un recompte periodístic imparcial de l’abast de la repressió, a més dels d’Òmnium i d’Alerta Soli-

dària. Compto totes les persones contra les quals hi ha hagut investigació policial, procés judicial i repressió administrativa, política o econòmica. I a més, els 1.066 bastonejats el dia 1 d’octubre de 2017. Un exemple clar són els 712 alcaldes que un informe de la fiscalia diu que s’han d’investigar i que al final van quedar reduïts a uns 70. Però només que els diguin que estan investigats, ja els condici-ona.

Parlava de la repressió econòmica. Algun dels protagonistes rellevants del llibre diu que amb aquesta no s’hi comptava. No és ser una mica incaut?

Artur Mas, ho diu. És sorprenent, diu, que no ho van tenir en compte al promoure la consulta del 9-N. Potser quan vas a un embat amb l’Estat d’aquest nivell hauries de tenir previstos tots els escenaris. Ell diu que hauria canviat un o dos anys de presó per no ser perseguit econòmicament. Aquest tema patrimonial, que veurem com acaba, l’ha deixat molt tocat.

En general, creu que es va menystenir la força que podia tenir l’Estat?

Sens dubte. Un error del catalanisme, de l’independentisme, és que no es va tenir clar contra qui se les havia. L’Estat espanyol és potent, molt compacte i potser més ben considerat a Europa del que ens pensàvem. I si cal, quan ha de traspasar les normes del dret, ell mateix es protegeix. Consideren que l’objectiu que s’ha de preservar és suprem, i fan el que faci falta. És un enemic difícil a batre en tots els sentits.

Parlant de casos concrets, ens deixàvem el de l’expresident del Barça Sandro Rosell...

Igual que el cas d’en Pujol, era una mica de risc situar-lo en aquest marc. Quan estrenen aquella samarreta de l’equip de futbol on hi ha les quatre barres, la més venuda de la història, algú molt important de l’Estat –que ell no em vol dir qui és– li truca i diu que no els agrada. Hi ha això i després la seva decisió de deixar passar la Via Catalana per la llotja del Camp Nou. Per tant, també s’havia d’anar contra el president del Barça.

El darrer capítol sembla premonitori. Acaba parlant de la llengua...

I aquí és on som ara. Batallant, resistint... a quina trinxera? La de la llengua, l’última renúncia que ens queda. Si perdem aquesta, està tot perdut. Hi ha l’episodi del Mag Lari, que no el considero com a represaliat però que em serveix per il·lustrar la persecució constant al fet nacional català. Som la nostra llengua, i el seu objectiu és acabar amb això.

S’ho veia a venir?

S’ha intentat el triple salt mortal de la independència i s’ha acabat aquí, defensant l’essència.

Ha parlat amb molta gent, i per tant té una visió de conjunt. Creu que la repressió tal com la descriu ha aconseguit el seu objectiu de desmobilitzar?

Sí. Ramona Barrufet, exmembre de la Mesa del Parlament, diu al llibre que qui tingui por que no vagi a la política. El conseller Jaume Giró no para de parlar de la por com a element que està condicionant la política. La vigilància constant de l’aparell de l’Estat la mediatitza. I tornem a estar en una dinàmica cent per cent autonomista.

OPINIÓ

Francisco Castro

DES DEL DRON

El que és democràtic i el que no

Fernando Savater va dir fa unes setmanes que cal preparar-se perquè Otegui sigui lehendakari. La frase, en realitat, és un advertiment apocalíptic, potser animada perquè el Sinn Féin va guanyar les eleccions a Irlanda. Les va guanyar, per cert, democràticament. Les va guanyar, per cert, tenint més vots que la resta de les opcions que democràticament concorrien en una democràtica cita de demòcrates en democràcia. Però ja se sap que no totes les opcions polítiques són legítimes per a alguns pensadors. I quan es presenten a les eleccions els que ells anomenen “separatistes” (catalans, bascos, gallecs) llavors l'èxit electoral és un error, és una cosa no legítima. Ja ho va dir Vargas Llosa, aquest guru: “És que hi ha molta gent que vota malament. Fixeu-vos en mi, que voto sempre Ciutadans.” En el fons, és la vella història que hi ha votants de primera i de segona. I els de segona mereixen ser, almenys, espiats.

El centralisme espanyol no respecta veritablement la democràcia quan qualifica els vots dels partits independentistes com a “contraris a Espanya” o de partits que “només busquen trencar Espanya”. De fet, gràcies a ells m'imagino tots els dies Gabriel Rufián sucant les galetes maria al cafè amb llet mentre idea noves maneres de trencar Espanya, és clar que sí. Els que els critiquen d'aquesta infantil manera aprofundeixen

en la idea perversa que pots votar el que vulguis sempre que m'agradi a mi. Per això veuen legítim espiar mòbils o empresonar a qui vulgui posar urnes perquè la gent voti.

Jo no sé si Arnaldo Otegui serà lehendakari. Però podria passar. Com tampoc sé si algun dia el Parlament de Catalunya estarà majoritàriament nodrit de diputades i diputats independentistes que exigiran la immediata

ruptura amb Espanya. Però el que sí sé és que en democràcia un s'aguanta amb els resultats. Els pot criticar, però els ha d'acceptar. I a Espanya no s'accepta que un partit polític sigui antimonàrquic, antieclesiàstic, antimasclista, antielquesigui. Se t'accepta si passes per l'adreçador del que ells consideren “allò normal”. I si estàs fora d'això, llavors ets candidat a la deslegitimació. Se t'accepta

Otegi o el senyor més radical de la CUP tenen tot el dret a presidir els seus respectius governs si així ho decideix la gent

AUGUSTO ORDÓÑEZ

ta si et poses un clavell al cap, a l'estil Inés Arrimadas, i te'n vas a la Feria de Abril. Llavors sí.

Otegui o el senyor més radical de la CUP tenen tot el dret a presidir els seus respectius governs si així ho decideix la gent. Aquesta gent va col·locar Aznar o Rajoy amb majories absolutes i ens vam aguantar. Com ens aguantarem si Feijóo i Vox pacten un govern que sí que m'imagino absolutament infame.

D'això va la democràcia. Savater, que no és cap il·lustrat, hauria de saber-ho bé.

Eduard Roure

BADLANDS

Com nens que juguen

Vaig acabar de llegir fa uns dies *Les vuit muntanyes* de Paolo Cognetti, la novel·la que fa quatre anys va aparèixer a l'editorial Navona en català i que venia avalada per un èxit esclatant de vendes i crítica a Itàlia i a tot Europa, a més d'haver guanyat uns quants premis de prestigi. Faig tard, però l'avantatge que m'ha suposat el retard és que ha coincidit amb la notícia que s'acaba de presentar al Festival de Canes la pel·lícula basada en el llibre, abans d'assabentar-me fins i tot que l'havien estat rodant, amb la qual cosa l'espera per veure-la haurà quedat acotada a uns pocs mesos.

Donaria per un altre article les raons per les quals la història en llibre va agrada tant. Ja ens hi recrearem si se'ns fa avinent un dia. Ara em convé explicar que tot el circumloqui de caràcter personal ve a tomb perquè em reca d'explicar la difícil dialèctica, dins els gustos i les expectatives, que es produeix entre obres literàries i les corresponents

adaptacions cinematogràfiques. Hi ha qui, pel que fa a les lectures que els han entusiasmat, prefereixen no mirar-ne cap versió en cine, i d'altres en qui l'entusiasme es redobla, fins a límits a vegades paroxístmics, per la simple notícia que l'estan rodant. Sovint són els que surten de les sales més amargament frustrats.

Jo no puc evitar alinear-m'hi, assumint el risc que m'hagi d'enfadar. Contràriament a la tendència de voler evitar les versions de cine d'obres literàries importants, fonamentada en la convicció comuna que una pel·lícula sempre desmereix respecte al llibre que ens ha extasiat i indefectiblement provoca una decepció, friso per veure-les. Soc capaç de sostreure'm de la gran por larvada dels lectors entusiastes, que temen que la representació concreta de la història per part d'unes ments més significades –director, guionistes– s'imposi i invalidi la forma que havia adoptat en la imaginació lectora. Ben lluny d'això, sento

una curiositat delerosa per veure quina forma i aparença possibles es dona als personatges que hi orbiten, i a l'èpica o la lírica concretes que l'animen. Com es concreta la pressuposada flaca de director, productor o guionistes pel llibre, que deu ser una flaca germana de la meua.

Em va passar, què sé jo, amb *Doctor Givago* o *El senyor dels anells*. Si ara em ve de gust veure com es plasma en pantalla *Les vuit muntanyes* –diguem-ho ràpid: la història d'una amistat al llarg dels anys entre dos homes en el marc natural, agrest i esbalaïdor dels Alps italians– només és per la pulsio del nen que vol veure obrat el miracle de trobar una història, que havia residit dins el món interior de la imaginació, escampada per una fotografia físicament inapel·lable i concentrada en uns personatges en els quals constatem carn i ossos. Un miracle que algun amic, potser nen com nosaltres, ha trobat oportú d'oferir-nos.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

Fem el de sempre

Tot i que la Unió Europea hagi plantejat la recuperació de l'economia com un procés vinculat a la seva transformació estructural i per a això ha articulats els enormes fons Next Generation, en realitat la major part dels països i entre ells Espanya estan fiant la reactivació als seus sectors tradicionals. Restablir el turisme en els mateixos termes que va quedar col·lapsat el 2019 no requereix grans esforços ni molta imaginació. Es tracta de fer més lleugeres les exigències sanitàries, activar la promoció exterior i deixar fer un sector afamat que ha estat gairebé dos anys en dejú. Es torna a fer caixa, es veu moviment i es recupera una ocupació encara més precaritzada, si és possible, del que ja estava. Un pur miratge de recuperació. Els problemes estructurals del sector continuen sent els mateixos, així com la seva externalització de costos, els efectes col·laterals sobre les ciutats o el medi ambient situats on eren. Pa per avui i gana per demà, com diria el castís. Més enllà de les bones intencions i els recursos abundants destinats a transformar les economies cap a la sostenibilitat mediambiental, l'augment de la productivitat amb la digitalització i la tecnologia, posar la proa en el concepte d'innovació i considerar més aviat el desenvolupament i el benestar a llarg termini que el creixement quantitatiu en les dades immediates, es va imposant el realisme de "fer allò de sempre, allò que sabem". El que és urgent no permet veure el que és realment important. Veurem fins a quin punt es deixa d'aprofitar l'oportunitat que signifiquen els

fons excepcionals de la Unió Europea, el possible benefici d'aquest keynesianisme pràctic despulat de tota connotació ideològica. Són massa dècades aferrats al PIB com a indicador econòmic, cosa que ens ha convertit en addictes al mer creixement i al curt termini i incapaços d'una visió de més llarg abast.

La pandèmia va posar en evidència les misèries i la dependència del turisme. La ciutat pandèmica era la ciutat sense turisme. Nova York, París, Barcelona, Amsterdam... convertides en urbs fan-

Barcelona torna a estar sobreocupada per l'allau d'un turisme delerós d'experiències

tasmals no tant per la reclusió forçada dels seus ciutadans sinó per una falta de visitants que els ha acabat donant sentit els últims anys. Com ha escrit el periodista Ramon Aymerich, quan les agües es retiren, es posen en evidència els estralls del monocultiu turístic. Perquè aquest és un dels principals problemes que es deriven d'aquesta activitat, el desplaçament de bona part de totes les altres activitats fins a establir una simbiosi que és dependència absoluta. D'un dia per l'altre, les estructures turístiques convertides en equipaments obsolets van proporcionar una imatge del que seria un món posturístic, com les fàbriques abandonades i les ruïnes de Detroit

ens mostren la distòpia postindustrial d'algunes ciutats americanes. Avui Barcelona torna a estar sobreocupada i col·lapsada per l'allau d'un turisme delerós d'experiències després de dos anys d'un cert recolliment. Diuen que aquest estiu es batran rècords de visitants. La ciutat no té un altre motor econòmic. Els turistes ocupen i es fan amb l'espai urbà, dificulten la mobilitat, encareixen els serveis i es pretén que els seus ciutadans ho acceptin de manera disciplinada. La ciutat convertida en un parc temàtic on la població de sempre o bé s'apunta al negoci o bé li toca el paper *d'extra* en aquesta pel·lícula. Queda la solució de marxar cap a barris perifèrics o bé altres ciutats. Molts ho fan.

L'impuls del negoci turístic va a l'encontre de l'hàbit. Desig de desplaçament i de viatge continuat. El sentit del nou nomadisme que ens porta a tenir una pulsio d'acció contínua i de canvi constant és una tendència que s'inicia a la segona part del segle XX, però que arriba al paroxisme a les poc més de dues dècades del segle actual. Més que una necessitat inherent a un món global, interdependent i hipercomunicat, s'ha establert com una cultura, un estat d'ànim, un hàbit fixat en el comportament. Viatgem i ens movem per feina, evidentment, però sobretot perquè som incapaços d'establir-nos constantment enlloc. El nostre entorn habitual se'ns ve a sobre. La maleta de viatge s'ha convertit en una extensió del nostre propi cos, igual que el telèfon intel·ligent ens fa les funcions d'extensió física, de pròtesi.

Susanna Barquín

DE ROSSEGONS

Retorn sense fi

Què et passaria si un dia o una nit et perseguís un dimoni en la teva solitud més solitària i et digués: "Aquesta vida, tal com la vius ara i l'has viscuda, hauràs de viure-la encara una altra vegada i encara incomptables vegades. I en ella no hi haurà res de nou, sinó que cada sofrença, cada plaer, cada pensament, cada sospir, tot allò que és indiciblement petit i gran de la teva vida, ha de tornar a esdevenir-se per a tu. Tot en el mateix ordre i en la mateixa successió."

Vet aquí com Friedrich Nietzsche, en aquest fragment de *La gaia ciència*, aconseguix que tothom que el llegeixi acabi deprimat sense remei. Perquè sí, hi ha bons moments en totes les vides, però n'hi ha que mereixen com a mínim l'oblit, i que es tornin a repetir una vegada i una altra no és per tirar coets.

La gràcia és que Nietzsche, que segurament tenia moments d'aquells, com tothom, també va dir que el retorn no és una rèplica exacta, que per això és una

repetició, i alguna cosa canvia.

Cadascú veurà si aquest retorn li aplica individualment, però en termes col·lectius, només puc donar-li la raó: pantalons de campana, Eurovisió, els serrells a la roba, la polèmica sobre l'avortament, el pagament en metàl·lic –sí, sí, era previsible que la targeta de dèbit o de crèdit no guanyés tot el terreny, a la fi, és això últim, el menysteniment a les dones, no ha deixat mai d'existir.

Sobre els pantalons de campana, tinc poques coses a dir: eren i són horribles, i espero que no tornin en dècades. Eurovisió em sembla un espectacle carinçós que genera unes passions inefables últimament. Tinc la mateixa consideració dels serrells a la roba que dels pantalons de campana. Del pagament amb targeta en soc fan, per mandra d'anar al caixer a treure diners, però dono suport als rebels que s'han passat al metàl·lic. El retorn de la polèmica sobre l'avortament m'agafa sempre des-

previnguda. Recordo que fa uns anys, en un programa de no sé quina televisió, algú preguntava pel carrer sobre l'opinió davant de la reforma de la llei de l'avortament. Una senyora va contestar que estava en contra de l'avortament; la periodista li va demanar per què, i la senyora va contestar: perquè no m'agrada, i, com que no m'agrada, hi estic en contra. Impressionant.

No compartiré la meua posició sobre l'avortament, perquè és privada. I justament perquè és privada, perquè forma part d'una decisió individual, no entenc les criminalitzacions públiques a les dones, si no és que tinguin el convenciment que estem privades de raciocini i mancades de valors. A la fi, l'altra part necessària perquè hi hagi embaràs només cal que se'n desentengui. Del menysteniment a les dones hi ha tants exemples que falta espai, i sort que, diuen, som al país més feminista del món.

LLIBRES

CRÍTICA LITERÀRIA

Jordi Vilarrodà

Per què tenim sentiments?

Amb una bona traducció de Joandomènec Ros se'ns presenta aquest darrer llibre del neuròleg portuguès Antonio C. Damasio, conegut pels seus constants treballs al voltant de la consciència i de la personalitat humanes i per donar una visió completa d'allò que som trencant amb la perspectiva dualista que separa la ment del cos i la visió materialista que redueix tot acte mental i de consciència a processos físics. Posant en valor el paper del cos en la constitució d'allò que som i donant-ne una visió global.

D'aquest autor estem acostumats a llegir-ne llibres ben gruixuts i molt més especialitzats, i aquest ni és gruixut ni és especialitzat. I és que és un text que ha nascut dels dubtes que Damasio ha vist que anaven suscitant els seus treballs en els seus lectors i, per tant, és un text molt sintètic i molt paït.

El punt central del llibre se centra a explicar en capítols molt i molt breus què són els sentiments, com naixen des de l'element més interior i fisiològic del nostre cos i com arriben a ser cabdals per a la ment i la consciència, per sentir-nos bé o malament i per a la nostra acció humana.

El text té un recorregut lineal que va d'allò més inicial de la vida humana fins allò més complex.

De la química a la consciència i el coneixement i dona una visió integral del que vol dir *ésser humà*. Una visió explicada de manera planera ja que els humans cal que siguem conscients d'allò que som i de com som. Ell mateix diu que en aquest text, nascut del contacte directe amb els lectors i dels problemes que els seus llibres han generat als lectors, és fruit del treball d'un escultor o poeta que davant el paper en blanc o el material en brut va descartant tot allò de superflu per centrar-se a fer aparèixer i

mostrar allò essencial d'aplicar l'art del haiku, diu a la primera pàgina del llibre. El llibre és un licor destil·lat d'un raïm collit fa molts anys d'estudi. I li hem d'agrair ja que cal que tots coneguem allò que la ciència diu sobre qui som i com som, que és una de les preocupacions més constants de la humanitat (des de les antigues religions fins a Sòcrates i de Sòcrates a Kant). Perquè cal trencar fronteres entre disciplines i també barreres entre el món acadèmic i la vida quotidiana, entre els especialistes i els ciutadans. Sobretot en aquest món tecnològic que difon una imatge simplista, mecanicista i utilitària dels ciutadans i dels humans. En un món que pensa en el posthumanisme perquè ha oblidat o vol oblidar qui som en realitat. Llegir Damasio és tocar de peus a terra.

SENTIR Y SABER

Autor: Antonio C. Damasio

Editorial: Destino

Lloc i any d'edició: Barcelona, 2021

Nombre de pàg.: 205

Pere Martí i Bertran

Poemes molt ben acompanyats

La pandèmia ens ha fet perdre moltes coses, també culturals: presentacions, espectacles... L'any 2020 em va passar per alt un llibre de poemes editat per l'Ajuntament de Sant Sadurní d'Anoia que és una petita joia en tots els camps, ja que s'hi combinen amb gran encert els textos literaris, les il·lustracions i el disseny gràfic. Afegiu-hi un bon pròleg del periodista i psicòleg Pep Forn i entindreu per què m'hauria sabut greu perdre'm *Teixint poesia*.

El disseny gràfic, obra de Maria Rosa Figueras, és una mostra d'una bona lectura dels textos i de les il·lustracions i alhora d'imaginació i bon gust. Al títol *Teixint poesia*, el mot *poesia* ja hi és destacat amb lletres fetes de ganxet, de sis colors diferents que es corresponen amb cada una de les sis parts de l'obra. A més cada part conté una doble imatge lligada als poemes.

Els textos literaris són 59 poemes i una prosa poètica, "Fil·loxera". Es tracta de poemes molt

variats, tant pel que fa a la forma com als continguts. Respecte de la forma en podem dir, per exemple, que el més llarg, "Vinya, festa i sentiments", té 34 versos i els més curts, "Mai" i "Lluna", en tenen 4. La varietat també es veu en l'estrofisme, en la mètrica i en la rima, ja que hi trobem versos lliures, blancs, tallats o escalonats i també versos rimats, sense "sentir-se lligada per una cotilla que l'engabiï", com assenyala el prologuista (pàg. 10) i com veiem en poemes com "Hivern".

Pel que fa als continguts, també són molt variats, com ha assenyalat Pep Forn: "La seva temàtica és diversa, i abraça des de la literatura fins a la quotidianitat d'una mestressa de casa que, a aquestes alçades de la pel·lícula, ja sap el que vol" (pàg. 9). Aquests dos temes hi són fonamentals: la literatura i, sobretot, la creació poètica són presents en força poemes; la quotidianitat la veiem tant en referències a les feines de la llar (un dels més cridaners pot ser "De cap al forat", una divertida i irònica descripció de la neteja de la tassa del vàter), com a les festes tradicionals de Sant Sadurní o a la verema. Però també hi trobem, sobretot a la darrera part, profundes reflexions sobre la vellesa, l'Alzheimer, la mort..., en definitiva, sobre la tardor sense primavera a la vista, com apunta el poema "La nostra tardor". Un llibre de bon llegir i de bon mirar, us ho ben asseguro.

TEIXINT POESIA

Autora: Natàlia Colet Cremades

Il·lustradora: Josepa Pérez Albiol

Editorial: Ajuntament de Sant Sadurní d'Anoia / Regidoria de Cultura

Lloc i any d'edició: Sant Sadurní d'Anoia, 2020

Lloc i any d'edició: Sant Sadurní d'Anoia, 2020

Nombre de pàgines: 88

NOVETATS EDITORIALS

'Memorial'
Bryan Washington
L'Altra Ed.

Una novel·la sobre la família i els seus múltiples formats en el món d'avui. Els protagonistes són una parella d'homes, en Mike i en Benson, ell d'origen japonès i ell afroamericà, que viuen als Estats Units. El viatge d'en Mike per anar a veure el seu pare moribund li farà descobrir secrets de família. I per a en Benson, aquests dies també li canviaran la vida.

'El mag'
Colm Tóibín
Amsterdam

Un gran escriptor escriu sobre un altre gran escriptor. Com Tóibín parla de Thomas Mann, un dels autors més influents de la primera meitat del segle XX. L'autor de *La muntanya màgica*, premiat amb el Nobel, que va marxar d'Alemanya anticipant el nazisme, havia tingut també un passat molt nacionalista i havia amagat la seva homosexualitat.

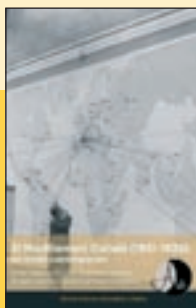
'Mallorca, obert tot l'any'
Xavier Moret / Pòrtic

La tenim tan a prop, i en rebem també tantes notícies derivades de la massificació turística que sovint no pensem en Mallorca com un paradís. En tot cas, ho fem com un paradís perdut. I no és ben bé això. Xavier Moret, periodista de viatge, grata en aquesta superfície i descobreix les meravelles de Mallorca. No cal anar a l'altra punta de món.

'Humor amb bigoti.cat'
Albert Roig
Fanbooks

Sovint lamentem que no hi ha a les xarxes creadors de contingut potents en català. Però hi són. Un d'ells és Albert Roig, que va començar a fer vídeos a TikTok en castellà durant el confinament i que després va passar al català. Amb humor, jocs de paraules, qüestionaris i tests i fins i tot insults en la nostra llengua. I acumula seguidors.

'El Mediterrani català'
E. Ucelay, S. Tavera, A. Duarte i D. Martínez / Aledis Ed.

L'any 1995, aquest llibre va quedar inèdit per diferents circumstàncies. Però era interessant recuperar-lo, i així s'ha fet. Enric Ucelay, Susana Tavera, Àngel Duarte i David Martínez Fiol hi dibuixaven un panorama de la dècada dels anys 30 als Països Catalans. Una època que es movia entre el descobriment de paisatges i l'efervescència política.

GEOGRAFIA LITERÀRIA

Llorenç Soldevila

Monument al Merma

“ I després venia la Pasqua Granada amb la festa dels Sants Màrtirs, Patrons de la Ciutat; los actes literaris i religiosos de la il·lustre Acadèmia de Sant Tomàs, i Corpus, lo beneït, amb sos esplendors litúrgics i ses magnificències ciutadanes. La sortida dels Gegants de Casa de la Ciutat amb lo Cap-de-Llúpia, la saludaven els nois amb gran cridòria, i també la gent gran amb alegria silenciosa, però molt expressiva. Havíem entrat a l'estiu, i a la gran plaça Major els dies de mercat i els diumenges sobretot s'hi sentia aquell aroma frescal de les fruites primeres, i sota les voltes de can Besalú i a la placeta de can Beuló, les cistelles de madoixes del Montseny i de la Guilleria llençaven sa flaire, com uns incensers de la natura fecundada per les pluges de maig i els sols de juny. Al pla de la Creu, o sia davant de Santa Clara, hi sonava la trompeta de llauna dels segadors a primera hora del matí, esperant qui els anàs a contractar, i pels porxos i finestres responien les guatlles amb el seu garrameu-blat segat, blat segat. ”

Jaume Collell

AUTOR

Jaume Collell
(1845-1902)

OBRA

'Memòries d'un noi de Vic'
Gazeta Montanyesa,
1908

INDRET

Monument al Merma

MUNICIPI

Vic

COMARCA

Osona

El carrer Estret conflueix a la plaça amb el carrer dels Argenters en l'antiga placeta de can Beuló avui presidida pel capgròs el Merma, figura per excel·lència entre els gegants i capgrossos de la festa major de Vic. Precisament a l'inici del carrer Estret hi havia el portal de Manlleu, un dels set que donaven accés a la ciutat des de fora muralles. Davant del Merma serà escaient llegir un fragment de les memòries de Jaume Collell, en què descriu el lloc i l'ambient de les festes en què sortien les figures festives de la ciutat, entre elles Lo Cap de Llúpia, avui rebatejat com el Merma.

JORDI PUIG

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

228

 CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA
CNL D'OSONA

LÈXIC

Coses dels bars (II)

Avui deixem de banda les cerveseries, que ja en vam tenir prou la setmana passada. Avui anem més forts: tenim ganes de destil·lats.

Com que el món dels destil·lats és molt vast i ens hi podríem estendre hores i hores, i a més el nostre fetge no té prou capacitat per absorbir-ho tot, els amics de la setmana passada hem decidit centrar-nos en dos tipus de begudes alcohòliques: el *whisky* i la *ginebra*.

Quan destil·lem un producte s'obté *etanol*, un tipus d'alcohol que en principi és transparent i molt volàtil. La volatilitat li permet d'expandir les aromes que pren del producte que hem afegit a l'*alambí*. En el cas del whisky, s'obté per destil·lació de diferents cereals fermentats, com ara el blat, el malt, l'ordi, el blat de moro o el sègol. S'elabora sobretot als paï-

sos anglosaxons, però també al Japó.

En canvi, la ginebra s'elabora a partir d'alcohol neutre d'alta graduació (procedent igualment de cereals) i s'aromatitza amb els *ginebrons*, que són els fruits del *ginebre*, arbust que tenim als boscos mediterranis. També s'hi poden afegir altres aromes vegetals, que poden ser cítrics, espècies, arrels, flors, herbes o fruits. Un combinat molt conegut fet amb ginebra i tònica és el *gintònic*, refrescant i aspre alhora. De vegades, en els bars de moda t'hi posen un tall de maduixa o altres fruits que donen un gust especial a la beguda. I deixem-ho aquí. Ben aviat el grup d'amics es decidirà fer una cura de fetge i anirà a una teteria, on les infusions més diverses estan a l'ordre del dia.

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de vic.ass@cpnl.cat

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

EDUCACIÓ

Eva Remolina / AMIC

Com triar un bon cangur per als nostres fills

Els ritmes frenètics actuals i les dificultats per conciliar la vida familiar amb la laboral obliga moltes famílies a haver de contractar una persona perquè cuidi dels seus fills. El dubte que assalta a molts pares arribat aquest moment és com poden assegurar-se que la persona triada és la correcta.

Et donem alguns consells que poden ajudar-te en aquest procés:

- Sempre que et sigui possible, és aconsellable realitzar una petita selecció entre diversos candidats i fer-ho amb el temps suficient per no haver de triar la primera persona que aparegui en l'últim minut.
- Preparar un petit qüestionari amb preguntes clau, com per exemple: com s'actuaria davant una pujada de febre sobtada o un accident domèstic, si s'ha fet algun curs previ de primers auxilis, si es té experiència prèvia i amb nens de quines edats, si es fuma, formació reglada i no reglada o si disposa d'automòbil (si es requereix), entre d'altres.
- Fer una llista dels requisits que necessitem que compleixi aquesta persona. Aquests seran diferents òbviament si necessitem un cuidador per a un bebè o si el volem per a nens de 10 anys.
- Si disposa de xarxes socials, una cosa molt comuna en els nostres dies, entrar en el seu perfil pot ser una idea encertada, ja que aquest sol donar molta informació de com és la persona, els seus valors, els seus amics i els seus entreteniments.
- Comprova si té referències i si aquestes són fiables.
- Planifica la seva visita en un horari en el qual els nens siguin a casa perquè pugui interrelacionar-se amb ells. Si els teus fills són majors, demana'ls també la seva opinió

i quines sensacions els ha transmès. Guia't de la teva intuïció, però també de les valoracions que et transmetin els nens un cop la coneguim.

Cal tenir molt en compte que la persona que triem a més d'adaptar-se a la nostra família i les seves necessitats és important que compleixi les següents qualitats:

- Pacència.
- Amabilitat.
- Puntualitat.
- Ordre i disciplina.
- Diversió.

Aspectes tots ells rellevants si tenim en compte que haurà de passar molt de temps amb els nostres fills, i per la qual cosa no només haurà de tenir autoritat i fer-se valer, protegir-los i ajudar-los en les seves tasques i en tot el que requereixin, sinó que també ha de fer-los passar una bona estona i dedicar-los tot l'afecte possible durant la nostra absència.

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jaume Espuny

CAT STEVENS 'Teaser and the Firecat' A&M/PolyGram, 1971

Cat Stevens va fer dos discos fonamentals: *Tea for the Tillerman*, l'any 1970, i aquest *Teaser and the Firecat*, un any després. El primer era bàsicament acústic, però en aquest hi barreja el lirisme marca de la casa, amb precioses cançons d'amor, amb altres que sonen totalment a rock, amb un bateria, Gerry Conway, que en molts moments apallissa els bombos sense pietat, com és el cas de temes com "Changes IV", "Tuesday Weld" o l'esbojarrada "Bitterblue". De les 10 cançons de l'àlbum, quatre es van fer molt famoses, amb tots els mereixements: "Rubylove", amb uns insistents buzukis i una part cantada en grec (Stevens va néixer a Grècia); "Morning Has Broken", a ritme de vals amb un meravellós piano; la silenciosa "Moonshadow", que gairebé funciona com a cançó infantil, i "Peace Train", un clam per

la pau. El resultat final és un dels discos més complets de la història del rock i que és gairebé impossible que pugui decebre ningú. A destacar la feina del guitarrista Alun Davies, que va tenir molt a veure en la qualitat dels discos de Cat Stevens de principis de la dècada de 1970. De fet, aquest disc ja no el va poder superar. A finals d'aquella dècada, el 1979, Stevens va desaparèixer, es va convertir a l'Islam i a mitjan anys noranta va tornar a gravar discos més que dignes amb el seu nou nom: Yusuf. Més o menys sona com abans.

EL TEST Mike Jofre (Leftsiders)

Primer instrument que vas tocar? La guitarra. **Primer grup del qual vas formar part?** Naked Virgin. **Primer bolo en directe?** A les festes del barri de Gràcia de Manlleu. **Primer disc que et vas comprar?** *Thriller* de Michael Jackson, quan tenia 16 anys. **Quants discos tens?** Molts i la majoria de música rock, el gènere amb què em sento més identificat. **Salva'n tres.** *Appetite For Destruction* i *Use Your Illusion I*, de Guns'n'Roses, i *Californication*, de Red Hot Chili Peppers. **Grups o músics de capçalera.** Guns'n'Roses, Slash, John Frusciante, Pearl Jam, George Michael, Bryan Adams i Alter Bridge. **Un concert (com a públic) per recordar.** Guns'n'Roses a l'estadi Olímpic de Barcelona el 5 de juliol de 1993.

NOTES

Buhos celebra 15 anys amb nou 'single' i bolo a casa

Els Buhos, un dels grups més populars de l'escena musical festiva catalana, celebren 15 anys de vida i ho fan estrenant "Es demasiado", una cançó en castellà estiuenca a ritme de pop i electrònica amb alguna pinzellada de cúmbia. L'estrena d'aquest *single*, a més, certifica també l'inici d'una nova etapa discogràfica del grup tarragoní, que deixa Música Global i ha fitxat per Halley Records. La banda que lidera Guillem Solé, que col·lecciona milions de reproduccions de les seves cançons a Spotify, també ha anunciat un concert especial "a casa" per celebrar els 15 anys. Aquest bolo el faran el 26 de juny a Calafell en

un concert on per l'escenari també hi desfilaran amics com La Fúmiga, Els Catarres o Lildami, entre d'altres. Un cop acabi el bolo de Calafell, però, no posaran el fre de mà, sinó que es passaran l'estiu tocant a festivals com el Canet Rock (tant el de Canet com el de Mallorca), l'Acampada Jove, el Cruïlla de Barcelona o el Festival Sonrías Baixas, a Galícia. A l'agost, entre d'altres, també tocaran a Moià (el dia 14) i a Palau-solità i Plegamans (el dia 29). La gira del 15è aniversari de Buhos acabarà a l'octubre a la sala Copèrnico de Madrid.

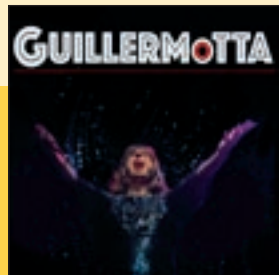
NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

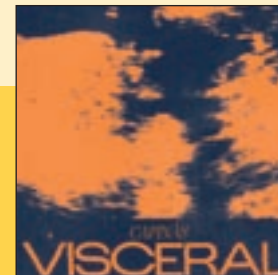
ALANAIRE
'Albor'

Quin debut! El primer disc dels mallorquins Alanaire és tota una alenada d'aire fresc. Una obra majúscula de pop amb pinzellades de jazz, folk i electrònica i una factura tècnica impecable. El responsable del so és Joan Miquel Oliver, que ja els va produir un primer EP i que a *Albor* s'ha lluit. El treball s'obre amb una declaració d'intencions, "Desitjau-mos sort", i es tanca amb "Trenc d'alba", una peça de més de sis minuts on destaquen les fantasies al piano de Laura Serra i la flauta de Mercè Medina. Apunteu-vos el seu nom: Alanaire. Caldrà seguir-los.

JORDI VIDAL
'Guillermotta'

Recuperar la figura de Guillermina Motta. I reivindicar-la, és clar. Aquest és l'objectiu de l'espectacle *Guillermotta* que l'actor i cantant Jordi Vidal ja fa uns mesos que té en dansa i que s'ha convertit en una de les principals sensacions de la temporada. I d'aquesta obra-concert ara n'ha aparegut la versió discogràfica que recull 18 dels clàssics del repertori de la Motta. L'àlbum s'obre amb *Màgia* i inclou èxits com "No us caséssiu pas, noietes", "Fes de la meva vida un spot" o "Jo vull ser miss". I per acabar, evidentment, l'imprescindible "Remena, nena".

CAPINÀS
'Visceral'

Després de començar com a grup de versions, el 2021 CapiNàs van publicar *Ja m'han liat*, un *single* festiu i desenfadat que va tenir tan bona acollida que la banda va decidir tancar-se a un estudi i gravar un disc sencer. I així es va gestar *Visceral*, un treball amb vuit peces on mesclen català i castellà i, partint de la rumba, també s'atreveixen amb el funk, el flamenc i la cúmbia festiva. El resultat, sobretot per amenitzar les nits d'estiu, és prometedor. A l'última cançó, "No em renta", CapiNàs compten amb la complicitat de Xevi Abril, dels osonencs Pelat i Pelut.

EMPRESA FAMILIAR

Jordi Tarragona / jordi@bowfc.com / Conseller de famílies empresàries

El fundador

El fundador d'una empresa familiar sol ser un personatge irrepètible, d'aquells que trenquen el motlle quan en couen un. És fruit d'una combinació de factors genètics i vitals. Sol ser un dels pilars de la continuïtat de l'empresa i un referent per a les següents generacions, si bé a mesura que aquestes transcorren el record pot anar minvant.

Sol ser un emprenedor, una persona d'aquelles que tenen ulls per trobar oportunitats on els altres no veuen res d'especial. I a més a més tenen la determinació per aprofitar-les; determinació que pot arribar a ser obsessiva. En moltes ocasions fa d'home orquestra, i quan delega ho fa de forma centralitzada, reservant-se l'última paraula en totes les qüestions clau. Sol reinvertir els beneficis, fins i tot un cop superada la travessia del desert inicial, i seguir un estil de vida relativament auster tenint en compte el que podria portar.

Igual que el doctor Jekyll i míster Hyde pot tenir una doble personalitat, pot portar junt amb la llavor de la creació la de la destrucció.

La seva personalitat es veu reforçada per l'èxit en els negocis, i es pot arribar a creure infal·lible, i oblidar el consell que l'esclau que portava la coro-

na triomfal del Cèsar li deia a aquest a cau d'orella: "Recorda que ets humà." Això pot arribar a fer que li passi com al grec Ícar, que volant es va acostar massa al sol i va acabar ofegat al mar. Pot, per tant, necessitar escoltar al seu voltant alguns "advocats del diable" que facin contrapès als "sí, senyor" que el solen envolta, i evitar així caure en la megalomania dels que es creuen superiors. La capacitat emprenedora no sempre va acompanyada de la gestora d'equips. El fundador no sempre té l'habilitat per reclutar i mantenir l'equip que necessita el futur de l'empresa.

Pot arribar a creure's immortal. Encara hi ha empresaris que moren sense fer testament. Pot retardar el seu retir a la direcció o al govern de l'empresa més enllà de tota lògica, i "morir amb les botes posades", com Thomas Watson d'IBM, que amb 82 va morir estant encara implicat en el negoci i en lluita constant amb el seu fill. El natural és que, igual que els artistes, vulguin continuar fins a l'últim dia; que l'acumulació de poder i resultats eviti posar en dubte la seva vàlua. Però amb la mort dels artistes acaba la seva obra. La de l'empresari familiar té vocació de continuïtat a les següents generacions. Ben segur que estima els seus descendents, però inconscientment potser actua com el déu grec Cronos, que devorava els seus fills per evitar que l'enderroquessin.

La seva obsessió per l'empresa pot perjudicar la seva relació familiar, en oblidar els seus papers com a parella i progenitor. Pot intentar tractar la família com l'empresa, és a dir, d'acord amb la meritocràcia en lloc de regir-se per l'amor i el trac-

te igualitari. Pot, potser pensant que és el millor, posar en competència els seus descendents en el que es coneix com una "curse de cavalls".

Per donar continuïtat al seu projecte el fundador ha de ser intel·ligent, valent i altruista. Intel·ligent per saber què és el més adequat. Valent perquè potser ha de prendre decisions difícils. Altruista per saber fer un pas al costat al moment oportú.

En molts fundadors em trobo que no hi ha data prefixada per fer un pas al costat i deixar pas als continuadors. Els aconsello que el fixin, per reduir incerteses, i els ajudo a planificar la formació, avaluació i incorporació de la següent generació, a la direcció, govern o propietat, segons sigui el més adequat per a cada cas concret.

JOCS

Eva Remolina / AMIC

El parxís, un joc amb més de mil anys d'antiguitat

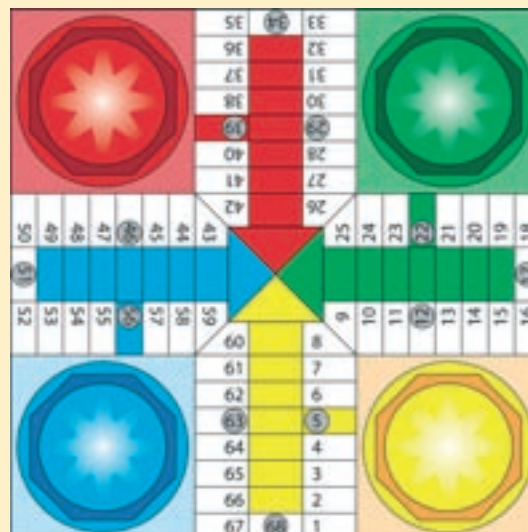
La teoria més creïble és que el parxís va néixer a l'Índia sota el regnat d'Akbar I el Gran, al segle XVI.

La paraula *parxís* deriva del terme *pacisi* o *pacis*, el significat del qual és 25, perquè aquest número era el màxim de puntuació que es podia obtenir en llençar unes petxines de mol·lusc que feien en aquell temps la funció dels actuals daus. Altres teories apunten la seva existència a la Xina, durant la dinastia Song, que va governar entre els anys 960 i 1279dC.

En els seus inicis el joc constava d'un tauler construït de marbre i en forma de creu que es dividia en quatre zones de diferents colors.

Va ser al segle XVIII, però, quan es va introduir a Europa a partir de la colonització de l'Índia per part dels anglesos.

El parxís avui dia és un dels jocs familiars per excel·lència.

Les seves regles són molt fàcils:

En el seu model més tradicional, el tauler es divideix en quatre zones de diferents colors (groc, blau, verd i vermell).

Cadascun dels quatre jugadors disposa de quatre fitxes i un dau. Guanya el jugador que entri abans a casa seva amb la totalitat de les fitxes.

En el seu recorregut al llarg d'un total de 68 caselles, haurà d'evitar ser "menjat", moment en el qual haurà de tornar amb la seva fitxa al lloc d'inici, mentre que el company que li hagi retirat la fitxa, podrà saltar 20 caselles.

A part d'aquesta versió més coneguda, el joc ha anat evolucionant, i existeix també el parxís de 6 jugadors (afegint els colors taronja i morat), així com multitud d'aplicacions en línia que permeten jugar amb altres persones o tu sol competint contra l'ordinador.

Sigui quina sigui l'opció triada, la diversió està garantida.

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

L'AGENDA DEL SANT TORNEM-HI

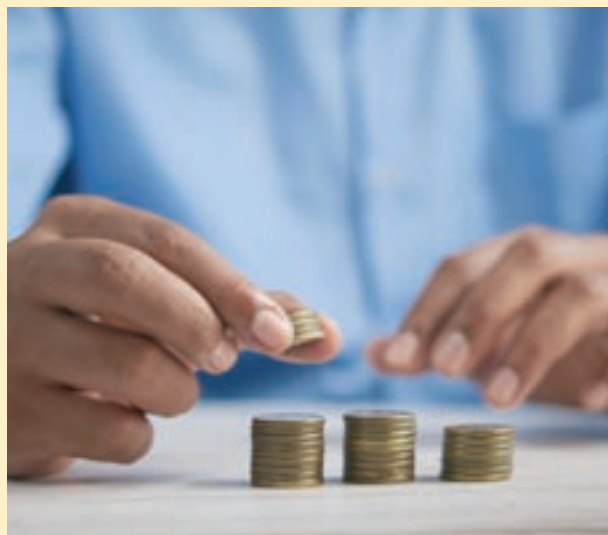
Les bones paraules sobre el propòsit de corregir les relacions entre Catalunya i Espanya no es corresponen amb els fets. Les dades sobre l'execució pressupostària que l'Estat va donar a conèixer la setmana passada han provocat un enrenou justificable perquè venen a posar números al que ja s'intuïa: existeix un menyspreu a les perifèries costaneres, les més productives, que afavoreix una economia de base més extractiva –i políticament poderosa– radicada al centre de la Península (per dir-ho més clarament, a Madrid). L'únic nou que aporten aquestes dades és que fan visible que el greuge, lluny de corregir-se, s'agreuja, i que ara ja no es fa ni l'esforç de dissimular.

A tall de titular, les xifres assenyalen que de cada 100 euros que estaven pressupostats a Catalunya l'any passat, se n'han acabat materialitzant només 36, al temps que a Madrid els 100 euros pressupostats s'han convertit en 184 d'executats. D'aquest titular no és gens difícil extraure la conclusió que Catalunya juga la partida amb un estat en contra. I l'obstinació a perpetuar l'enfortiment de Madrid en detriment d'altres àrees. A més d'aprofundir en una sensació greuge que l'Estat hauria de voler evitar en termes polítics, és una veritable disfunció econòmica: a Europa predomina el discurs de la necessitat de recuperar la indústria –l'economia productiva–, però Espanya s'entesta a escanyar el territori on genera un 25% de les seves exportacions.

Les dades no se les ha tretes de la màniga cap pèrfid independentista per justificar el seu posicionament. Són del mateix govern espanyol, que amb una traça qüestionable va esbossar justificacions que sonen a males excuses. En les justificacions van sortir la pandèmia i l'encariment dels subministraments, dos factors que si fossin la veritable explicació haurien afectat de la mateixa manera tots els territoris i, com és ben visible, en el cas de Madrid es pot dir ben poc que retallessin inversions. No va ser així: a Madrid es va invertir tres vegades més que a Catalunya, i també tenia pandèmia i encariment de preus. També es va insinuar que els catalans es posen més d'esquena a segons

quines inversions. Massa exigents. L'exemple és l'ampliació de l'aeroport. Una manera de desviar el debat, perquè no s'està parlant sobre si cal un projecte o un altre. Del que es parla és de compromisos adquirits, debatuts i aprovats majoritàriament sota el consens que són infraestructures ferroviàries, en les quals hi ha molt d'acord sobre la seva necessitat. Sobretot perquè és una necessitat que acumula dècades d'incompliments.

És cert que l'argument de l'exigència ha donat preu al sorgiment d'un nou personatge en aquesta història: la de l'autoflagel·lador. Aquell que diu que, en el fons són els mateixos catalans que es busquen aquest dèficit inversor. És una manera com una altra de donar la raó al guanyador: "en el fons, ens ho mereixem". És una anàlisi que deixa de banda anys de promeses incomplertes. Ja no es tracta de quines inversions són necessàries per al futur, sinó de les que ja ho eren en el passat. No és l'aeroport, és l'estació intermodal de la Sagrera. Aquí no s'hi valen autoflagel·lacions: fa 16 anys que hauria d'estar acabada, i el projecte no fa més que acumular incompliments. No són, per tant, nous somnis de connexions intercontinentals. Són, purament, vells somnis de connexions intercomarcals. No és demanar la lluna en un cove. És un ser-

vei de rodalies digne de portar el nom de servei.

L'estació de la Sagrera només n'és un exemple, gairebé a l'atzar. Tot plegat ve de molt lluny. Del discurs de la desafecció de l'aleshores president de la Generalitat, José Montilla, de l'acte a l'escola de negocis IESE –tots dos de l'any 2007–, de l'editorial conjunt de la premsa catalana –el 2009–. El mal és endèmic. Segons dades de la Cambra de Comerç de Barcelona, en els últims set anys, Catalunya ha rebut un 60% del que estava pressupostat. Mal de molts, la mitjana estatal d'execució en el mateix període és del 74%. A Madrid, en els mateixos set anys s'ha executat un 128%. L'Espanya centripeta, que buida el seu entorn, davant la resistència, inútil, dels territoris més allunyats, allà on el mateix Estat s'hi juga la capacitat exportadora.

Quan es van fer els pressupostos, la presidenta de la Comunitat de Madrid va arribar a insinuar que l'elevada previsió d'inversió a Catalunya –que, per cert, ni de bon tros arribava a complir el que preveu una llei orgànica com l'Estatut, que indicava que les inversions a Catalunya es correspondrien al seu pes en el PIB espanyol, un 19%– era un "robatori a Madrid". Un cop avaluada l'execució pressupostària, que inclou un rescat a les autopistes deficitàries al voltant de la capital del Regne, no es coneixen declaracions d'una presidenta que no es caracteritza precisament per estar-se callada. Hi ha silencis tan eloqüents com les paraules. La catalanofòbia sempre cotitza a l'alça al mercat electoral.

La penosa execució pressupostària de 2021 mostra una imatge similar a la de fa 10 o fins i tot 20 anys, quan el greuge estava gestant un emprenyament col·lectiu que va portar a reformes de l'estatut, rebuig generalitzat a sentències constitucionals que el retallaven, exigències argumentades de més inversió per a un territori que només volen espanyol aquells que després el castiguen. Transcorreguts 10 o 20 anys, tot plegat és allà on era. El president espanyol i el seu govern fan discursos sobre l'agenda del retrobament, però no han aconseguit arribar més enllà de l'agenda del Sant Tornem-hi.

INDICADORS

Menys producció industrial

La producció industrial a Catalunya durant el mes d'abril va baixar el 2,2% en comparació al mateix període de l'any passat, segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística (INE). A l'Estat, la producció industrial es va reduir el 0,4% interanual. La davallada de la producció es deu a una reducció de la fabricació de béns d'equip (-1,6%) i de béns intermedis (-3,7%). Els béns de consum van créixer l'1,8%.

Creixement immobiliari

La compravenda a Catalunya va pujar el 8,4% a l'abril, si es compara amb el mateix mes del 2021, segons dades del Col·legi de Registradors. En total, es van registrar 14.373 operacions, davant les 13.260 de l'abril de l'any passat i les 11.422 del mateix període del 2019. Les hipoteques van augmentar el 13,3% a l'abril. A l'Estat, les compravendes van créixer un 12%, i les hipoteques, el 4,5%.

ALEGRIA INTERIOR

Antoni Lacueva / antoni@mindfulness-barcelona.com

MBSR, una bona manera d'iniciar-se al 'mindfulness'

Avui dia, hi ha una àmplia i variada oferta de materials sobre *mindfulness*, ja sigui en forma de cursos, llibres, aplicacions per a mòbil, àudios i vídeos disponibles per la xarxa. No obstant això, la gran quantitat de recursos i formats no sempre ajuda les persones que volen iniciar-se a la pràctica.

És important adonar-se que ens referim a la pràctica. No és un coneixement teòric sinó a la intenció de comprendre a través de l'experiència que és i quin és l'efecte al cos i la ment d'una pràctica meditativa com ara el *mindfulness*.

A Mindfulness-Barcelona ja fa anys que impartim cursos de Mindfulness basats en el protocol MBSR de Reducció d'Estrès amb Mindfulness en 8 setmanes.

Sobre la base d'aquesta experiència, apuntem algunes idees sobre el valor diferencial del curs MBSR davant d'altres opcions formatives que el converteixen, des de la nostra opinió, en una bona manera d'iniciar-se a la pràctica del *mindfulness*.

5 BONES RAONS:

1. Començar guiat i acompanyat

La nostra manera d'entendre fa que valorem les coses de manera dual i, en concret, podem dir que una cosa ens resulta fàcil o difícil.

Pensa que, encara que et resulti una cosa difícil, acabes de descobrir que és possible i que amb la constància de la pràctica et resultarà fàcil. La pràctica de *mindfulness* no és difícil: no calen coneixements previs ni unes condicions especials per començar. Un dels primers avantatges de realitzar el protocol de MBSR permet començar aquesta pràctica que durant 8 setmanes les bases del *mindfulness* i començar a meditar amb l'acompanyament del professional que en facilita l'apre-

nentatge i resol possibles dubtes, i d'un grup de persones amb qui compartir la pròpia experiència. Aquest acompanyament actualment es pot fer tant presencialment com virtualment, cosa que facilita enormement començar en qualsevol circumstància.

2. Integrar diferents tècniques de manera gradual

Al curs MBSR es presenten diferents tècniques o exercicis per entrenar el cos, mitjançant moviments conscients tipus ioga, i la ment, a través d'exercicis d'atenció, concentració i meditació. Al llarg de les 8 setmanes, es van introduint aquestes tècniques gradualment, de les més senzilles a les més complexes, de manera que en finalitzar el curs cada participant ha integrat un conjunt de recursos personals que li permeten estar més presents a la seva vida, regular les emocions, recuperar l'equilibri davant de situacions adverses i cuidar-se molt més.

3. Amb aplicacions en la vida quotidiana

La metodologia del programa MBSR fa que puguis obtenir beneficis pràctics a la teva vida. Aquest és un tret diferencial important: cada setmana es proposen una sèrie d'exercicis que preveuen tant pràctiques formals (que requereixen un temps i un lloc específics, així com adoptar una postura determinada per dur-les a terme) com pràctiques informals.

Aquestes darreres simplement requereixen parer d'una forma determinada a l'activitat que s'està duent a terme. Aquest exercici facilita adonar-se de molts aspectes de la vida quotidiana que poden canviar-se amb vista a un major benestar personal.

Els beneficis de MBSR se centren en tres àmbits principals:

- Resiliència, benestar i salut física i psicològica (reducció de l'estrès, maneig del dolor en cas de malalties cròniques)
- El reforçament de competències i el cultiu d'actituds personals més positives i eficaces (desenvolupament de la capacitat atencional, millora d'habilitats d'intel·ligència emocional i social com ara la regulació emocional, l'escolta i la comunicació, la presa de decisions)
- Més presència i millor connexió amb les persones (empatia, confiança, capacitat d'establir vincles i relacions interpersonals)

4. Amb efectes mesurats científicament

Des que el Dr. Jon Kabat-Zinn va establir el protocol MBSR a la Universitat de Massachusetts a la dècada dels 80 del segle passat, s'han realitzat múltiples investigacions sobre aquesta intervenció psicoeducativa i es pot afirmar que hi ha evidència científica sobre el seu efecte en termes de reducció del malestar associat a l'estrès.

5. Sense connotacions religioses

L'origen del *mindfulness* es troba a les tradicions contemplatives orientals, però al curs MBSR està recontextualitzat en un marc laic i occidental; no hi ha referències religioses ni espirituals de cap mena.

Per a molts dels nombrosos participants al programa MBSR ha estat una experiència poderosa d'autoconeixement i de canvi i potser una porta oberta a seguir un camí ...

Antoni Lacueva, Biòleg
Trainer Professor didacta PNL&Coach
Instructor certificat MBSR.
IMTA Certified Mindfulness Teacher

HORÒSCOP

Roser Bona

Del 10-06-2022 al 16-06-2022

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

Les teves emocions passen per un temps d'exaltació. Si estàs molt implicat en un projecte laboral, no deixis de tenir temps de qualitat amb els qui més estimes.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

Saturn retrògrad transitant per Casa X, inclina a haver de fer un pas enrere per valorar si les teves aspiracions professionals guarden relació amb la realitat.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Mercuri torna al teu signe i amb ell les ganes de moure't habituals. La Lluna Plena per Casa VII, il·lumina el sector de la parella. Moment de parlar d'emocions.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

Si vas deixar diners, ara podries recuperar-los. Amb Saturn retrògrad a Casa VIII poden activar-se alguns traumes. No deixis d'anar a l'especialista si és el cas.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

Una persona de més edat que tu que pertany al teu passat sentimental, pot ocupar els teus pensaments en aquests dies. Es recupera el tracte amb una vella amistat.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Perfiles millor la teva trajectòria professional, evitant les opinions alienes. Pel que fa a la salut, si tens molèsties, recuperes un tractament que havies deixat.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Tens l'impuls per deixar enrere limitacions imposades pels altres o per tu mateix. En un viatge pots connectar amb algú que sentiràs que parla el teu llenguatge.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

Vols fer partícip a algú del que et passa i sembla que has trobat la persona de confiança adequada. Repta l'entrada, parcial o total, d'uns diners que esperaves.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Mercuri a Casa VII activa el sector social. Si estàs cansat de fer el mateix i en solitud, pren la iniciativa i t'apuntes a grups o a activitats del teu interès.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

Si la teva feina no et satisfà, mous els fils necessaris per cercar-ne una altra. Dones veus i tires de contactes. L' enamorament podria sorgir a una xarxa social.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Saturn retrògrad obre un temps de mirar el passat per revisar fets no superats. Es donen segones oportunitats, però per aprofitar-les hauràs de reflexionar més.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

Si no treballes i cerques feina, hi ha indicadors els quals indiquen que cal sortir del perímetre habitual. Si treballes, és temps d'expansió associat a canvis o desplaçaments.

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Millaret Valls

Albert Serra ens duu als llimbs del Pacífic a Canes

Una de les gran notícies de l'edició 75 del Festival de Cinema de Canes va ser la selecció del realitzador català Albert Serra en Secció Oficial després de participar-hi amb *La mort de Lluís XIV* (2016), en rang de projecció especial, i després a *Un Certain Regard* amb *Liberté* (2019), on va obtenir el Premi Especial del Jurat. Albert Serra, fill adoptiu del cinema francès, lluitava per la Palma d'Or amb el nou film de coproducció francesa *Pacifiction*, títol que substitueix el previst *Tourment sur les îles*. Un film escrit per ell mateix i Baptiste Pinteaux en què es revisa de forma desprejudiciada el colonialisme francès al Pacífic a través de la figura d'un Alt Comissari, De Roller, interpretat de forma fenomenal per l'actor francès Benoît Magimel – premi a millor interpretació a Canes per *La pianista* (2001, Michael Haneke).

Pacifiction vindria a ser un thriller polític però, en mans d'Albert Serra, això es transforma en un ambigu format de paròdia descomplexada i imprevisible sobre la presència francesa a la Polinèsia. S'intueixen unes anunciades proves nuclears de la metròpoli a les illes, l'avistament de submarins, visites de tropes de mariners francesos o tràfic de prostitutes. La inclassificable pel·lícula de Serra es pot veure com una broma que banalitzava l'alta política, amb les seves reunions,

intrigues i missions, convertides en trobades d'una agenda de l'absurd i el sense sentit. El costat més colorista, costumista o indigenista del territori, com unes danses tribals, remetien, per exemple, a una baralla de galls. La seva trobada amb unes autoritats locals esdevé un moment transitori d'intercanvi d'obvietats a l'estil de prendre's unes canyes en una terrassa de bar, el xiringuito de l'alta política.

La geopolítica queda reduïda, així, a borratxeres o a balls de pista en una barra de bar d'un *nightclub*. La degradació de la política, així com l'imaginari exòtic i tropical del Pacífic, es veu tot filtrat per una atmosfera etílica, somnolent, letàrgica. Tenim una pel·lícula que es desenvolupa, de fet, en una espècie de llimbs, una idea vaga de paradís, com entre dos mons. Ens trobem en un reialme ressacós, entregat a l'ociositat i la desídia, tot presidit per un clima de sopor general. Hi ha una evocació com de mons estancats, atmosferes de retenció, emanacions, d'alguna manera, d'obres del novel·lista Joseph Conrad com *Un vagabund a les illes* o *La follia d'Almayer*, portada al cinema per Chantal Akerman el 2011. Per acabar, esmentar que en el repartiment es compta amb protagonisme del català Sergi López –actor que no va assistir, però, a la roda de premsa de la pel·lícula a Canes–, Alexandre Mel o Marc Susini.

OFERTA CULTURAL

M. Erra / T. Terradas

Torna el Cabró Rock a Vic

Festival Cabró Rock. Divendres i dissabte a la zona esportiva de Vic.

Prop de 10.000 persones es concentraran aquest divendres i dissabte a la zona esportiva de Vic en la segona edició del Cabró Rock, el festival que l'any passat es va estrenar amb moltes restriccions i aquest any ho farà amb plena normalitat. Al cartell hi ha grups com Oques Grasses, Manel, Sopa de Cabra, The Tyets, La Fúmiga o Ítaca Band. Els osonencs Catarres (a la foto) hi presentaran els temes del seu nou disc.

Gessamí Boada a Vallromanes

'On començo jo', Gessamí Boada. Freedivendres de Vallromanes. Plaça del Casal. Divendres 10 de juny, 21h. La compositora i cantant presenta el seu segon treball, *On començo jo*, acompanyada de Kquimi Saigi, als teclats i segones veus. El duet inaugura la nova programació dels Freedivendres.

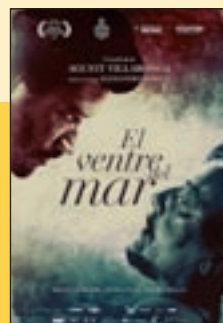
CINECLUB

'Littel joe'

Àustria- Regne Unit- Alemanya, 2020. Dir.: Jessica Hausner.
L'Alice (Emily Beecham) és una científica brillant que treballa per a una empresa de recerca botànica. És la principal creadora d'un nou gènere de planta que aviat es vol treure al mercat amb la promesa que aconseguirà millorar l'estat d'ànim de les persones. Si bé el projecte encara es troba en una fase experimental, l'Alice decideix regalar-li una d'aquestes plantes al seu fill. Es tracta d'un film de ciència-ficció modest però rodat amb intel·ligència i amb una posada en escena sòbria i precisa. La seva directora li atorga un ritme pausat i ferm, que va desenvolupant el seu discurs sense sobresalts i obtenint un cert to hipnòtic, d'acord amb el que proposa la seva trama.

CINECLUB VIC
14 de juny de 2022
20h
Espai ETC

CICLE GAUDÍ 'EL VENTRE DEL MAR'

Catalunya, 2021. Dir.: Agustí Villaronga.
Drama. Juny de 1816.
Una embarcació francesa s'encalla davant les costes del Senegal. Sense bots suficients per a tothom, es construeix una bassa per remolcar 147 persones. El pànic i la confusió s'apodera dels tripulants de la nau, que acaben tallant la soga de remolc i abandonant la bassa a la seva sort. D'aquests 147 homes només 9 van aconseguir salvar les seves vides. Entre ells hi havia Savigny, un oficial mèdic implacable, i Thomas, un rebel mariner ras. Enfrontats, viuen aquests fets mostrant diferents actituds per sobreviure.

ALTER CINEMA
16 de juny de 2022
21h - Cinema el Casal de Torelló

CINEMES

ALCARRÀS

Espanya 2022. Dir. Carla Simón. Amb Jordi Pujol Dolcet i Anna Otín. Drama. L'avi ha deixat de parlar, però ningú de l'extensa família Solé sap per què. Com cada estiu, a Alcarràs, una petita localitat rural de Catalunya, la família conrea una gran extensió de presseguers. Després de vuitanta anys conreant la mateixa terra, la família Solé es reuneix per fer junts la seva última collita.

CINCO LOBITOS

Espanya 2022. Dir. Alauda Ruiz de Azúa. Amb Laia Costa i Susi Sánchez. Drama. Amaia acaba de ser mare i s'adona que no sap gaire bé com ser-ho. En absentar-se la seva parella per feina unes setmanes, decideix tornar a casa dels seus pares, un bonic poble costaner del País Basc i així compartir la responsabilitat de cuidar el seu bebè. El que no sap Amaia és que, encara que ara sigui mare, no deixarà de ser filla.

EL REY CIERVO

Japó 2021. Dir. Ando Masahi i Masayuki Miyaji. Animació. Després de defensar les seves terres contra un poderós

imperí, el soldat Van és pres com a esclau i enviat a les mines de sal. Una nit, un ramat d'estranyos gossos ataca la mina i comença a propagar-se una misteriosa malaltia. Van troba una nena anomenada Yuna, i com a únics supervivents de la pesta inicien junts un viatge com a pare i filla sense llaços de sang.

JURASSIC WORLD: DOMINION

Estats Units 2022. Dir. Colin Trevorrow. Amb Chris Pratt, Bryce Dallas Howard, Laura Dern, Jeff Goldblum i Sam Neill. Fantàstic. Quatre anys després de la destrucció d'Illa Nublar, els dinosaures ara viuen i cacen al costat dels humans a tot el món. Aquest fràgil equilibri remodelarà el futur i determinarà, d'una vegada per sempre, si els éssers humans continuaran sent els depredadors màxims en un planeta que ara comparteixen amb les criatures més temibles de la història.

LA VOLUNTARIA

Espanya 2022. Dir. Nely Reguera. Amb Carmen Machi i Itsaso Arana.

Drama. Cansada de la seva vida de jubilada, i de comparar-se amb les seves amigues que són àvies, Marisa decideix viatjar a un camp de refugiats grec on, al seu parer, necessiten a gent exactament com ella. En arribar a allà, descobreix una realitat que no hauria pogut imaginar i que li porta a explorar els límits entre l'amor i la necessitat de sentir-se útil.

LIVE IS LIFE

Espanya 2021. Dir. Dani de la Torre. Amb Adrián Baena i Juan del Pozo. Comèdia dramàtica. Estiu 1985. Com cada any, Rodri deixa Catalunya i torna al poble gallec dels seus pares per a retrobar-se amb la seva colla. No obstant això, enguany és diferent per a ell i els seus amics. Els problemes del món real comencen a aparèixer en les seves vides amenaçant amb separar-los. Aferrant-se a l'amistat que els uneix, els cinc amics planegen escapar-se la nit de Sant Joan a la recerca d'una flor màgica que, segons compte la llegenda, creix a la part alta d'una muntanya i pot fer que els desitjos es facin realitat. Perquè el seu únic desig ara és resoldre el problema del

seu amic en dificultats i amb això poder continuar junts.

MARMADUKE

EUA 2022. Dir. Mark A.Z. Dippé, Matt Phillip Whelan, Youngki Lee i Phil Nibbelink. Animació. Un gran danès massa gran, amb una veta irascible i una inclinació per les entremaliadures, es tempera amb un profund sentit d'amor i responsabilitat per la seva família.

TENOR

França 2022. Dir. Claude Zidi Jr. Amb Mohammed Belkhir i Michèle Laroque. Comèdia dramàtica. Mentre treballa a temps parcial com a repartidor de sushi, Antoine, un jove aspirant a raper dels suburbis de París, coneix la Sra. Loiseau, una eminent professora de l'Òpera de París. Sorpresa pel talent del jove, ella l'introdueix en el món de l'òpera i li ofereix un lloc com a alumne seu. Tement que no l'entenguin, Antoine, ho oculta als seus amics i familiars però aquesta doble vida l'atabala... En algun lloc entre la daurada i encotillada classe alta parisenc i els durs suburbis en els quals

va créixer, Antoine haurà de trobar la seva pròpia veu.

TODO A LA VEZ EN TODAS PARTES

Estats Units 2022. Dir. Dan Kwan i Daniel Scheinert. Amb Michelle Yeoh i Jamie Lee Curtis. Acció. Quan una ruptura interdimensional altera la realitat, Evelyn, una immigrant xinesa als Estats Units, es veu embolicada en una aventura salvatge en la qual només ella pot salvar el món. Perduda en els mons infinits del multivers, aquesta heroïna inesperada ha de canalitzar els seus nous poders per lluitar contra els estranys i desconcertants perills del multivers mentre el destí del món penja d'un fil.

TOP GUN: MAVERICK

EUA 2022. Dir. Joseph Kosinski. Amb Tom Cruise i Miles Teller. Acció. Després de més de 30 anys de servei com un dels millors aviadors de l'Armada, Pete *Maverick* Mitchel es troba on sempre va voler ser, superant els límits com un valent pilot de proves i esquivant l'ascens de rang, que no el deixaria volar i el deixaria a terra. Quan està entrenant un grup de graduats de Top Gun per a una missió especialitzada, *Maverick* troba allà el tinent Bradley Bradshaw, el fill del seu difunt amic Goose. Seqüela de *Top Gun*.

CARTELLERA

CAMPRODON		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal Camprodoní	Mentes maravillosas	-	18.00 i 22.00	18.00 i 22.00	-
RIBES DE FRESE		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Catalunya	Soñadores	-	19.00 (VOSE)	-	-
RIPOLL		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Comtal	Go fish ¡Salvemos el Mar!	-	18.00	17.00	-
	Cinco lobitos	-	20.30	19.30	21.00
TORELLÓ		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dijous
El Casal	El ventre del mar	-	-	-	21.00 (Cicle Gaudi)
VIC		Dissabte	Diumenge	Dimarts	Dijous
Espai ETC	Little Joe (VOSE)	-	-	20.00 (FilmoXarxa)	-
VIC		Divendres	Dissabte i diumenge	De dilluns a dijous	
Sucre	Jurassic World: Dominion (cat.)	17.35 i 19.50	17.35 i 19.15	17.40	
	Jurassic World: Dominion (3D)	17.35 i 20.15	12.10 (dg.), 14.50 (ds.), 17.35 i 20.15	18.00 i 21.10	
	Jurassic World: Dominion	17.05, 18.30, 21.30 i 22.30	11.20, 11.40, 14.50 (dg.), 16.20, 18.15, 21.00, 22.00 (dg.) i 22.30 (ds.)	18.05, 19.15, 20.30 i 21.30	
	Jurassic World: Dominion (VOSE)	19.00 i 22.00	18.45 i 21.30	21.35	
	Live is life	22.00	17.55 i 22.00	17.55 i 22.00	
Marmaduke	-	11.50 (dg.) i 14.20 (ds.)	-		

Top Gun: Maverick	17.55, 20.15 i 22.40	11.30 (dg.), 15.50, 17.55, 20.15 i 22.40 (ds.)	18.30 i 21.45
Las aventuras de Pil	-	12.00 (dg.) i 15.50	17.35
Jujutsu Kaisen 0. La pel·lícula	-	15.45	-
Cinco lobitos	20.00	20.00	20.00
Jujutsu Kaisen 0. La (...) (VOSE)	22.55	22.55 (ds.)	19.25
Doctor Strange: en el (...)	20.00 i 22.40	11.45 (dg.), 14.20 (dg.), 16.10, 20.00 i 22.40 (ds.)	21.40
Alcarràs (cat.)	20.20 i 22.35	15.40, 17.45, 20.20 i 22.35	19.00 i 22.00
Sonic 2. La pel·lícula	17.45	11.30 (dg.) i 15.35	-

CARDEDEU **Divendres** **Dissabte** **Diumenge** **Dijous**

Esbarjo	La conferencia	20.00	20.00	19.00	-
	El ventre del mar	-	-	-	20.00 (Cicle Gaudí)

LA GARRIGA **Divendres** **Dissabte** **Diumenge** **Dilluns**

Alhambra	Jurassic World: Dominion	17.00, 19.30 i 22.00	16.30, 19.15 i 22.00	12.00 (VOSE), 17.00 i 19.45	18.00 i 20.45
-----------------	--------------------------	----------------------	----------------------	-----------------------------	---------------

GRANOLLERS **Divendres** **Dissabte** **Diumenge** **Dilluns** **Dijous**

Edison	Costa Brava, Líbano	19.00 (VOSE)	18.00 i 20.30 (VOSE)	20.00 (VOSE)	19.00 (VOSE)	-
	Vivir es fácil con los ojos cerrados	-	-	17.00 (Opera Aperta)	-	-
	Turandot (Òpera)	-	-	-	-	19.00

GRANOLLERS **De divendres a dijous (dv. i ds. sessió golfa a partir de les 23.00)**

Ocine	Los tipos malos	16.15
	Jurassic World: Dominion	18.15 i 21.00
	Jurassic World: Dominion (Atmos)	17.00, 20.00 (dj. VOSE) i 23.00 / 16.00, 19.00 i 22.00 / 17.45, 20.30 i 23.30
	Las aventuras de Pil	16.00
	Top Gun: Maverick	17.45, 20.15 i 22.45 / 16.00, 18.30, 21.00 i 23.30 / 19.30 i 22.00
	Todo a la vez en todas partes	16.00 / 19.30
	Sonic 2. La pel·lícula	18.45
	Tenor	21.00 / 16.00 i 22.30
	Doctor Strange: en el (...)	17.00 / 20.15 i 22.45
	La voluntaria	16.15 i 18.15
	Live is life	20.15
	La ciudad perdida	22.30
	Jurassic World: Dominion (ICE)	16.30, 19.30 i 22.30
	Jujutsu Kaisen 0. La (...) (VOSE)	15.45 / 18.15
	Marmaduke	16.00 i 17.45
	El hombre del norte	22.15
	Alcarràs (cat.)	18.10 i 20.20
	El rey ciervo (cat.)	16.00

SANT CELONI **Divendres** **Dissabte i diumenge** **Dimecres**

Ocine	Alcarràs (cat.)	17.45	18.15 i 22.30	18.15
	Woman (V.O.)	20.00	-	-
	Doctor Strange: en el (...)	19.45 i 22.00	19.45 i 22.00	19.45 i 22.15
	Jurassic World: Dominion	18.00, 19.00, 20.45 i 22.00	16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.45 i 22.00	18.00, 19.00, 20.45 i 22.00
	Live is life	22.00	20.25	20.25 i 22.30
	Marmaduke	17.45	16.10	17.45
	Sonic 2. La pel·lícula	-	16.00	-
	Top Gun: Maverick	19.30 i 22.00	17.00, 19.30 i 22.00	19.30 i 22.00

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS

Pau Vidal

1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												

HORIZONTALS: 1. Dels alterats aires que es començaran a respirar ara d'aquí a pocs dies / 2. Esmorzaré amb la margarida. L'interior és pitjor, perquè no dona dret a asil / 3. Fragment d'aeròlit. Bastó capaç de comportar-se vilment. Indicis d'apostasia / 4. Família mafiosa cap a la clandestinitat. Quan s'hagi de veure terra, ella serà la primera / 5. A b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z. Mini en sinistre total, estranyament nimi / 6. Cap de rata. Massa prim per estar bé de salut / 7. Afany, però no prou per ser delicte. Del sentiment de la vida que ens duu al teatre / 8. Com en Mortadel-lo però en animal. Ara en el caos / 9. Remenat de col. D'una membrana com aquesta en va sortir el Caifàs. El cul d'en Jaumet / 10. El pas que els turcs troben més estret. Que arrogant i tibet, el tio! / 11. Apaguen els fars. Indico enrera. Del buf a la befa / 12. Reia follament per culpa d'un mal aire. Moviment de rotació de la Núria fent natació / 13. Rabassut com un tall de lluç. El de la dama té gust de figa.

VERTICALS: 1. Imprès afixat a la paret o un armari francès. Pencaire que s'ha anat quedant sense classe / 2. Barra de metall fos, a tocar de la biga. Aparició mig per desclosa mig per explosió / 3. Ribes sense ribes. Opinions de llagoter. Just al centre del quadre / 4. Esplèndid com l'Alfons mateix. Fuig de la via, si no ets patriota! / 5. Ara ja no en el caos. Pal amb metxa a la punta per encendre el canó del futbol brasiler. Surt dos cops a cada anunci / 6. Dóna els millors fruits del Museu Marès. Pel laringòleg no té secrets / 7. A la tercera va la segona. Amb les dentoles escombren escaletes. Dinàmica parella de cant / 8. Holandès tornant del sud de l'Àfrica. Gelat que espetega com un croissant / 9. Morta per culpa de la tinta caducada. Coyal, com a os / 10. Del Mini al Nissan. Estrany miratge, el qui ha marxat a treballar. Per cobalt val / 11. Entre la Clàudia i l'Àlícia troben l'explicació. Un pujant des de Líbia / 12. Milicià mal vist pels radicals bascos. És difícil fer-ne un de sol, de caixó per treure aigua.

SUDOKUS

AMIC

Dificultat: mitjana

Ompli la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

	8	2	7	6	3	9		
				1	8			7
			4	5				
3	7	9		4	5			
2						5		
	6		2			7		
					6	3		
	5		8					2
7		3				6	8	4

Dificultat: molt difícil

		9						8
		6			2	3		7
3	8							4
					3		4	2
	4			9	8		3	
		8				5		6
	6		5		4			
				3				7

SOLUCIONS

4	8	2	7	6	3	9	5	1
6	3	5	9	1	8	4	2	7
1	9	7	4	5	2	8	3	6
3	7	9	6	4	5	2	1	8
2	4	1	3	8	7	5	6	9
5	6	8	2	9	1	7	4	3
8	2	4	1	7	6	3	9	5
9	5	6	8	3	4	1	7	2
7	1	3	5	2	9	6	8	4

Dificultat: mitjana

7	1	9	3	4	6	2	8	5
4	5	6	9	8	2	3	1	7
3	8	2	7	1	5	9	6	4
6	9	7	1	5	3	8	4	2
2	4	5	6	9	8	7	3	1
1	3	8	4	2	7	5	9	6
9	6	3	5	7	4	1	2	8
8	7	1	2	6	9	4	5	3
5	2	4	8	3	1	6	7	9

Dificultat: molt difícil

1	P	R	I	M	A	V	E	R	E	N	C	S
2	L	I	B	A	R	E	E	X	I	L	I	
3	A	E	G	A	R	O	T	A	P			
4	A	C	L	A	N	G	A	B	E	T		
5	A	L	F	A	B	E	T	N	M	I		
6	R	A	N	O	R	E	C	T	I	C		
7	D	E	L	I	T	T	R	A	G	I	C	
8	C	A	M	A	L	E	O	R	A	V	A	
9	O	L	C	F	A	S	C	I	A	T		
10	B	O	S	F	O	R	A	L	T	I	U	
11	R	S	O	C	I	D	N	I				
12	E	I	A	R	N	U	T	A	C	I	O	
13	R	O	D	A	N	X	O	N	V	A	D	O